

Program wychowawczo - profilaktyczny

PUBLICZNEGO PRZEDSZKOLA SAMORZĄDOWEGO NR 2 W JAWORZU

Podstawa prawna:

- Konstytucja Rzeczypospolitej Polskiej
- Powszechna Deklaracja Praw Człowieka
- Ustawa z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty (tekst jednolity Dz. U. z 2004r. Nr 256, poz. 2572 z późn. zm.)
- Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 23 grudnia 2008 r. w sprawie podstawy programowej wychowania przedszkolnego oraz kształcenia ogólnego w poszczególnych typach szkół (Dz. U. z 2009r. Nr 4, poz 17)
- Rozporządzenie ministra Edukacji Narodowej z dnia 8 czerwca 2009r. w sprawie dopuszczania do użytku w szkole programów wychowania przedszkolnego i programów nauczania oraz dopuszczania do użytku podręczników (Dz. U. Nr 89. poz. 730)
- Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 30 maja 2014 w sprawie podstawy programowej wychowania przedszkolnego oraz kształcenia ogólnego w poszczególnych typach szkół (Dz. U. z 2014, poz. 803)
- Rozporządzenie MEN z dnia 18 sierpnia 2015 r. w sprawie zakresu i form prowadzenia w szkołach i placówkach systemu oświaty działalności wychowawczej, edukacyjnej, informacyjnej i profilaktycznej w celu przeciwdziałania narkomanii (Dz. U. z 2015 r., poz. 1249)
- Konwencja o Prawach Dziecka
- Statut Publicznego Przedszkola Samorządowego Nr 2 w Jaworzu

SPIS TREŚCI

I. Wstęp.....	3
II. Założenia programu	4
III. Szczegółowy zakres tematyczny podejmowanych działań wychowawczo - profilaktycznych	5
IV. Sposoby realizacji programu	9
V. Prawa i obowiązki dziecka	11
VI. Prawa i obowiązki rodziców	12
VII. Dziecięcy Kodeks Dobrych Zachowań	13
VIII. Sposoby nagradzania	14
IX. Pożądane efekty działań wychowawczo-profilaktycznych	14
X. Warunki realizacji programu	16

I. Wstęp

Jednym z priorytetów pracy przedszkola wobec dziecka i jego domu rodzinnego jest wspieranie i stymulowanie jego rozwoju w sferze wychowawczej. Wychowanie rozpoczyna się w rodzinie, natomiast przedszkole tylko je kontynuuje i ukierunkowuje. Przedszkole nie może zastąpić domu rodzinnego, może uzupełnić jedynie i wzbogacić doświadczenia dziecka w tych sferach, w których oddziaływanie domu jest niewystarczające. Podstawowym celem wychowania przedszkolnego zgodnie z obowiązującą podstawą prawną jest wspomaganie i ukierunkowanie rozwoju dziecka, zgodnie z jego wrodzonym potencjałem i możliwościami rozwojowymi w relacjach ze środowiskiem społeczno-kulturowym i przyrodniczym. Celem ukierunkowanej działalności wychowawczej przedszkola jest przede wszystkim osiągnięcie przez dziecko dojrzałości szkolnej. Aby ten cel został osiągnięty, przedszkole musi podejmować odpowiednie, określone działania, które będą sprzyjały kształtowaniu pożądanej osobowości. Program wychowawczy ma na celu poprawę, jakości pracy edukacyjnej, uwzględniając potrzeby społeczności przedszkolnej tj. dzieci, rodziców, środowiska oraz pracowników przedszkola. Integruje nauczycieli i rodziców w realizowaniu celów wychowawczych. Ma on za zadanie określić, jakimi wartościami kierujemy się w stosunku do wychowanka, jego rodzica, jakie normy postępowania są pożądane, aby dziecko mogło funkcjonować w środowisku zgodnie z przyjętymi rolami społecznymi.

Niezbędnym uzupełnieniem każdego programu wychowawczego jest obecnie profilaktyka związana zarówno z wszechstronnym i harmonijnym rozwojem dziecka, jak i wzmacnianiem czynników ochronnych przy jednoczesnej redukcji czynników ryzyka mogących zaburzyć prawidłowy proces wychowania. Mając na uwadze konieczność stosowania działań profilaktycznych już od najmłodszych lat, formy i metody działań niniejszego programu dostosowane zostały do wieku i możliwości intelektualnych wychowanków. Uwzględniają one potrzeby zarówno dzieci zdolnych, jak i tych ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi, do których w szczególności skierowana jest pomoc psychologiczno-pedagogiczna. Program wychowawczo-profilaktyczny Publicznego Przedszkola Samorządowego Nr 2 w Jaworzu ma za zadanie uświadomić dzieciom w wieku przedszkolnym jakie w życiu ludzkim istnieją zagrożenia, pochodzące ze świata ludzi i zwierząt oraz wyposażyć dzieci w umiejętność radzenia sobie z nimi. Program odpowiada na realne potrzeby, problemy i zagrożenia pojawiające się w przedszkolu i środowisku społecznym, które otacza wychowanków naszej placówki. Wierzymy, że dzięki wspólnemu wysiłkowi i zaangażowaniu każde dziecko poradzi sobie w trudnej sytuacji i osiągnie sukces na miarę swoich możliwości.

Program wychowawczo - profilaktyczny Przedszkola Nr 2 w Jaworzu stworzony jest na bazie podstawy programowej wychowania przedszkolnego. Program ten opracowany został w wyniku diagnozy potrzeb przedszkola w zakresie działań wychowawczych i profilaktycznych. Wspomaga pracę nauczyciela i wspiera działania wychowawcze rodziców. Nauczyciel – wychowawca pomaga kształtować osobowość dziecka, wychowywać mądrych i dobrych ludzi, wspiera wychowawczą rolę rodziny.

Celem wspólnych oddziaływań wychowawczych nauczycieli i rodziców jest zapewnienie każdemu dziecku:

- radoznego i szczęśliwego dzieciństwa,
- bezpieczeństwa,
- poczucia własnej godności.

II. Założenia programu

Cel główny:

Celem głównym programu wychowawczo-profilaktycznego Przedszkola Nr 2 w Jaworzu jest kształtowanie środowiska sprzyjającego harmonijnemu rozwojowi dziecka ze szczególnym uwzględnieniem jego wrodzonego potencjału oraz możliwości twórczych i intelektualnych, a także przeciwdziałanie wszelkim okolicznościom, które mogą ten proces zakłócić.

Celem programu jest świadome wprowadzanie dziecka w system pożądaných zachowań, zapewnienie warunków do pełnego rozwoju osobowego każdego wychowanka, poprawa jakości pracy wychowawczej, uwzględnienie potrzeb społeczności przedszkolnej: dzieci, rodziców, środowiska oraz pracowników. Program zawiera cele, które ukierunkowują działalność nauczyciela oraz wspomagają kształtowanie prawidłowych postaw funkcjonowania dzieci w grupie w oparciu o wzmocnienia pozytywne. Integruje nauczycieli i rodziców w realizowaniu celów wychowawczych. Program wychowawczo – profilaktyczny jest zgodny z podstawą programową wychowania przedszkolnego i zawarty jest w następujących obszarach:

- Kształtowanie umiejętności społecznych dzieci: porozumiewanie się z dorosłymi i dziećmi, zgodne funkcjonowanie w zabawie i sytuacjach zadaniowych. (1)
- Kształtowanie czynności samoobsługowych, nawyków higienicznych i kulturalnych. Wdrażanie dzieci do utrzymywania ładu i porządku. (2)
- Wdrażanie dzieci do dbałości o bezpieczeństwo własne oraz innych. (6)
- Wychowanie dla poszanowania roślin i zwierząt. (12)
- Wychowanie rodzinne, obywatelskie i patriotyczne. (15)

Cele szczegółowe programu wychowawczo-profilaktycznego:

- Kształtowanie podstawowych postaw moralnych: uczuciowość, tolerancja, sprawiedliwość, odpowiedzialność i życzliwość;
- Kształtowanie prawidłowych postaw funkcjonowania w grupie w oparciu o wzmocnienia pozytywne;
- Kształtowanie czynności samoobsługowych, nawyków higienicznych i kulturalnych;
- Uczenie wzajemnej akceptacji, zrozumienia potrzeb i odrębności drugiego człowieka oraz rodziny, rozwijanie empatii;
- Wprowadzanie dziecka w świat wartości uniwersalnych: dobro, prawda, miłość, piękno, patriotyzm;
- Budowanie konstruktywnego i stabilnego systemu wartości, w tym docenienie znaczenia wartości zdrowia oraz poczucia sensu istnienia;
- Rozwijanie umiejętności rozróżniania dobra i zła;
- Kształtowanie poczucia przynależności do wspólnoty – rodziny, małej i wielkiej ojczyzny oraz tożsamości narodowej i regionalnej;
- Uświadamianie dzieciom ich praw i obowiązków;
- Budowanie równowagi i harmonii psychicznej;
- Kształtowanie postawy otwartości w życiu społecznym, a także postawy poszanowania drugiego człowieka, jego własności i opinii;
- Rozwijanie umiejętności samodzielnej analizy postaw i norm społecznych;
- Kształtowanie odporności emocjonalnej koniecznej do racjonalnego radzenia sobie w nowych i trudnych sytuacjach, w tym także do łagodnego znoszenia stresów i porażek;

- Kształtowanie postaw sprzyjających wzmocnieniu zdrowia swojego i innych; w tym: kształtowanie właściwych postaw w obliczu zagrożenia zdrowia i życia;
- Wspieranie wychowanków w prawidłowym rozwoju i zdrowym stylu życia;
- Wdrożenie do przestrzegania zasad warunkujących bezpieczeństwo;
- Wzmocnianie wśród wychowanków więzi z przedszkolem oraz społecznością lokalną;
- Zdobywanie przez dzieci podstawowych informacji z zakresu pierwszej pomocy przedmedycznej;
- Budowanie prawidłowych relacji rówieśniczych, relacji wychowanek – nauczyciel oraz nauczyciel – rodzic;
- Kształtowanie krytycznego myślenia i wspomaganie wychowanków w konstruktywnym podejmowaniu decyzji w sytuacjach trudnych;
- Wspieranie wychowanków, którzy ze względu na swoją sytuację rodzinną bądź środowiskową są w wyższym stopniu narażeni na rozwój zachowań ryzykownych;
- Wspieranie rodziców w ich działaniach wychowawczych.¹

III. Szczegółowy zakres tematyczny podejmowanych działań wychowawczo – profilaktycznych

Chcemy być kulturalni

Kształtowanie umiejętności kulturalnego zachowania w różnych sytuacjach

- Dostarczanie dzieciom wzorów właściwego zachowania; w tym: utrwalanie nawyków kulturalnego zachowania w miejscach publicznych oraz w trakcie ważnych uroczystości bądź przedsięwzięć kulturalnych;
- Wykształcenie nawyku stosowania zwrotów grzecznościowych;
- Uwrażliwienie na potrzeby innych, m.in. osób starszych, rodziców, młodszych kolegów;
- Uczenie przestrzegania zasad dotyczących porządku i poszanowania zieleni w bliższym i dalszym otoczeniu; kształcenie do poszanowania wartości życia w zgodzie z naturą;
- Rozwijanie umiejętności kulturalnego zachowania się przy stole;
- Zaznajomienie dzieci z podstawowymi zasadami „savoir-vivre’u”.

Zróbmy to razem

Wzmocnianie kompetencji społeczno-emocjonalnych

- Przedstawienie dzieciom zasad zgodnego współżycia w przedszkolu poprzez wprowadzenie kodeksu dobrych zachowań;
- Rozwijanie umiejętności zrozumiałego wyrażania swoich emocji oraz rozumienia emocji wyrażanych przez inne osoby;
- Przeprowadzenie zajęć omawiających tematykę praw dziecka;
- Kształtowanie umiejętności pomocy potrzebującym oraz wrażliwości na cudzą krzywdę;
- Wdrażanie dzieci do zgodnej i bezpiecznej zabawy z kolegami;

¹. Opracowano na podstawie Rozporządzenia MEN z dnia 18 sierpnia 2015 r. (Dz. U. poz. 1249) oraz Rozporządzenia MEN z dnia 23 grudnia 2008 r. w sprawie podstawy programowej wychowania przedszkolnego oraz kształcenia ogólnego w poszczególnych typach szkół (Dz. U. nr 51, poz. 458).

- Rozwijanie umiejętności radzenia sobie w sytuacjach konfliktowych poprzez szukanie rozwiązań w postaci kompromisu;
- Integrowanie dzieci poprzez wspólne gry i zabawy, a także udział w uroczystościach przedszkolnych.

Kochamy nasze rodziny oraz naszą małą i wielką ojczyznę

Wprowadzanie w świat wartości

- Wprowadzanie dziecka w świat wartości uniwersalnych: dobro, prawda, miłość, piękno, patriotyzm;
- Kształtowanie u dzieci poczucia przynależności społecznej (do rodziny, grupy rówieśniczej, środowiska lokalnego i wspólnoty narodowej) oraz postawy patriotycznej;
- Uświadomienie dzieciom ich praw i obowiązków;
- Kształtowanie zachowań proekologicznych;
- Kształtowanie podstawowych powinności moralnych: np. życzliwości, tolerancji, sprawiedliwości, odpowiedzialności, uczciwości;
- Uważliwienie na konieczność pomocy słabszym i skrzywdzonym ludziom;
- Rozwijanie postawy akceptacji praw i obowiązków innych ludzi;
- Stwarzanie warunków sprzyjających wspólnej zabawie oraz nauce dla dzieci o zróżnicowanych możliwościach fizycznych i intelektualnych;

Ładnie mówimy

Profilaktyka logopedyczna realizowana ze wsparciem logopedy

- Stymulowanie procesu nabywania przez dziecko sprawności, od których zależy prawidłowy rozwój kompetencji językowej i komunikacyjnej;
- Zapobieganie powstawaniu wad oraz wspomaganie rozwoju mowy dziecka, między innymi poprzez wykształcenie umiejętności: prawidłowego sposobu połykania, odpowiedniego toru oddechowego oraz gospodarowania powietrzem;
- Doskonalenie mowy dziecka oraz zapobieganie dysharmoniom rozwojowym dzięki usprawnianiu pracy narządów artykulacyjnych, rozwijaniu i uważliwianiu percepcji słuchowej, wykonywaniu ćwiczeń ortofonicznych, fonacyjnych, rytmicznych i dykcyjnych;
- Stymulowanie rozwoju poznawczo-językowego oraz wzbogacanie czynnego i biernego słownictwa dzieci.

Chcemy być bezpieczni

Zwiększenie bezpieczeństwa dzieci na terenie przedszkola

- Tworzenie warunków do kształtowania zachowań sprzyjających zdrowiu i bezpieczeństwu dzieci na drodze i w przedszkolu;
- Zapoznanie dzieci z regulaminem przedszkola oraz dziecięcym kodeksem dobrych zachowań;
- Zapewnienie bezpieczeństwa dzieci podczas zajęć, zabaw i imprez;
- Uważliwienie dzieci na zagrożenia, które mogą im towarzyszyć w drodze do przedszkola i domu;
- Systematyczne uważliwienie dzieci na sytuacje stwarzające zagrożenie oraz budowanie wiedzy na temat ich konsekwencji;

- Pogłębianie wiedzy na temat zagrożeń pochodzących ze świata zwierząt i ludzi;
- Uczenie zasad postępowania w sytuacjach zagrożenia życia i zdrowia;
- Uwzględnienie profilaktyki uzależnień i zachowań ryzykownych: wskazywanie na negatywne skutki związane ze spożywaniem określonych substancji.

Stop Agresji

Ograniczenie zachowań agresywnych i przemocy w przedszkolu

- Uświadomienie dzieciom, czym jest agresja i przemoc oraz jak sobie z nimi radzić;
- Wdrażanie działań na rzecz ograniczania agresji i przemocy, kształtowanie umiejętności asertywnych;
- Kształtowanie umiejętności zastępowania agresji, wnioskowania moralnego oraz kontroli emocji;
- Kształtowanie poczucia odpowiedzialności oraz troski za zdrowie i bezpieczeństwo swoje i innych;
- Rozwijanie empatii oraz promowanie zachowań prospołecznych;
- Rozwijanie wiedzy rodziców na temat przyczyn i sposobów niwelowania zachowań agresywnych wśród dzieci poprzez spotkania informacyjne i rozmowy indywidualne.

Szanujemy zdrowie swoje i innych

Rozszerzenie działań na rzecz propagowania zdrowego trybu życia

- Kształtowanie właściwych umiejętności, przyzwyczajzeń i nawyków prozdrowotnych;
- Popularyzacja aktywnych sposobów spędzania wolnego czasu zarówno wśród dzieci jak i wśród rodziców;
- Uświadomienie konieczności zachowania ergonomii i higieny pracy (np. w postaci dbania o ciszę);
- Pogłębienie wiedzy dzieci na temat przyczyn i skutków nieprawidłowego odżywiania;
- Kształtowanie nawyków dbania o zdrowie i higienę osobistą;
- Pogłębienie wiedzy dzieci na temat profilaktyki zdrowotnej (np. szczepienia ochronne) oraz związków między zdrowiem a chorobą;
- Poszerzenie wiedzy dzieci z zakresu pierwszej pomocy przedmedycznej oraz zdrowego stylu żywienia.

Przedszkole bez nałogów

Profilaktyka uzależnień realizowana ze wsparciem psychologa

- Rozwijanie postawy asertywności wśród dzieci oraz umiejętności szukania pomocy w sytuacjach trudnych;
- Rozpoznanie sytuacji domowej wychowanków oraz diagnozowanie jej pod kątem potencjalnych zagrożeń dla zdrowia fizycznego i psychicznego dziecka;
- Działania profilaktyczne zmierzające do przeciwdziałania problemowi narkomanii, lekomanii, uzależnieniu od komputera, gier, telewizji oraz telefonu komórkowego;
- Działania profilaktyczne zmierzające do przeciwdziałania problemowi palenia papierosów i picia alkoholu; w tym: wzmacnianie norm przeciwnych używaniu substancji uzależniających;
- Kształtowanie potrzeby samorozwoju oraz budowanie satysfakcji życiowej poprzez rozwijanie zainteresowań i uzdolnień jako alternatywy dla zachowań ryzykownych;
- Poszerzenie wiedzy rodziców na temat profilaktyki uzależnień.

W naszym Przedszkolu

DZIECKO:

1. Poznaje swoje prawa i obowiązki.
2. Czuje się bezpieczne.
3. Rozwija się twórczo i jest samodzielne.
4. Ma możliwość indywidualnego rozwoju i osiąga sukces.
5. Uczy się dostrzegać swoje mocne strony.
6. Buduje pozytywny obraz samego siebie.
7. Jest świadome swojej przynależności narodowej.
8. Uczy się dostrzegać potrzeby innych ludzi.
9. Osiąga gotowość szkolną na wysokim poziomie.

W naszym Przedszkolu

RODZICE:

1. Uzyskują fachową pomoc pedagogiczną.
2. Otrzymują obiektywną ocenę postępów i niepowodzeń dziecka.
3. Mogą mówić otwarcie o swoich spostrzeżeniach na temat pracy przedszkola.
4. Mogą bezpośrednio rozmawiać z nauczycielem o sprawach wychowawczych.
5. Mogą czynnie uczestniczyć w życiu przedszkola.
6. Czynnie wspierają przedszkole w jego działaniach.
7. Chętnie współpracują z nauczycielami, oferują wszechstronną pomoc.
8. Są partnerami w tworzeniu klimatu działalności kształcąco - wychowawczej i zarządzania placówką.

W naszym Przedszkolu

NAUCZYCIELE:

1. Aktywnie realizują zadania przedszkola określone w dokumentach wewnętrznych placówki.
2. Są aktywni i twórczy.
3. Tworzą i realizują autorskie programy dostosowane do potrzeb dziecka i placówki.
4. Doskonają swoją wiedzę i uzyskują nowe doświadczenia, poszerzają zakres swoich kompetencji wychowawczych
5. Wykorzystują twórcze i aktywne metody, promując nowatorski styl pracy.
6. Pozyskują rodziców do efektywnych działań na rzecz przedszkola oraz poszukują sympatyków i partnerów przedszkola.
7. Monitorują efektywność własnej pracy.
8. Dzielą się wiedzą i doświadczeniem z innymi nauczycielami.
9. Prowadzą obserwację pedagogiczną i diagnozują rozwój dziecka.

10. Dobierają metody wychowawcze i dydaktyczne, które wspomagają indywidualny rozwój dziecka, wzmacniają pozytywne jego zachowania a eliminują zachowania niepożądane.
11. Poznają środowisko wychowawcze dziecka, w szczególności oczekiwania rodziców wobec przedszkola, współpracują z rodzicami i środowiskiem lokalnym.
12. Tworzą bezpieczną dla dziecka atmosferę, warunkującą zdrowie fizyczne i psychiczne.
13. Kształtują powszechnie uznane postawy, zgodnie z wartościami : dobra, prawdy, piękna, miłości.
14. Wzajemnie wspierają swoje działania w ramach współpracy koleżeńskiej.

IV. Sposoby realizacji programu

Metody pracy:

- Przyswajanie – metody podające: opowiadanie, wiersze, piosenki, rozmowa, historyjka obrazkowa, praca z obrazkiem;
- Odkrywanie - metody problemowe: gry dydaktyczne, inscenizacja, burza mózgów;
- Przeżywanie - metody aktywizujące: pokaz, drama, wystawa – ekspozycja, pedagogika zabawy;
- Działanie - metody praktyczne: ćwiczenia, gry dydaktyczne, zabawy intelektualne np. krzyżówki, rebusy, rozsypki.

Formy pracy:

- w małych zespołach,
- z całą grupą,
- indywidualnie z dzieckiem
- wycieczki i spacer
- udział w uroczystościach organizowanych na terenie przedszkola i poza nim;
- udział w konkursach, akcjach charytatywnych i ekologicznych;

W stosunku do dziecka:

Systematyczne oddziaływanie i kształtowanie postaw społecznych poprzez:

- Rozmowy i dyskusje;
- Rozwiązywanie konfliktów na drodze porozumienia;
- Czytanie i wspólna analiza opowiadań przedstawiających różne wzorce zachowań społecznych;
- Omawianie historyjek obrazkowych przedstawiających konflikty społeczne;
- Stworzenie kodeksu właściwych zachowań dla prawidłowego współżycia w grupie ze zwróceniem szczególnej uwagi na konieczność ich przestrzegania;
- Ustalenie środków zaradczych stosowanych w przypadku nierespektowania ustalonych zasad;

- Konstruowanie zajęć tematycznych poświęconych takim tematom jak zdrowe żywienie czy pierwsza pomoc;
- Spotkania ze specjalistami: lekarz, pielęgniarka/higienistka, stomatolog, policjant, strażak itp;
- Zajęcia profilaktyczne i specjalistyczne z logopedą i psychologiem.

W stosunku do rodzica:

- Zapoznanie z programem wychowawczo-profilaktycznym Przedszkola Samorządowego Nr 2 w Jaworzu oraz z zasadami i regułami przyjętymi przez dzieci i nauczycieli;
- Zaopiniowanie programu wychowawczo-profilaktycznego;
- Poszerzenie wiedzy rodziców lub opiekunów na temat prawidłowości rozwoju i zaburzeń zdrowia psychicznego bądź fizycznego dzieci oraz rozpoznawania ich;
- Organizowanie dla rodziców warsztatów psychologicznych w celu uświadomienia konieczności ujednoczenia oddziaływań wychowawczo-profilaktycznych w domu i przedszkolu;
- Udział rodziców w zebraniach, spotkaniach indywidualnych oraz zajęciach otwartych.

W stosunku do nauczycieli:

- Prowadzenie zajęć koleżeńskich;
- Wymiana koleżeńska w zakresie doświadczeń i scenariuszy zajęć;
- Integracja nauczycieli podczas przygotowywania zajęć i opracowywania kodeksu zachowań;
- Ujednoczenie oddziaływań wychowawczych wszystkich nauczycieli w relacjach nauczyciel – dziecko;
- Doskonalenie kompetencji nauczycieli w zakresie profilaktyki zaburzeń zdrowia fizycznego i psychicznego dzieci;
- Współpraca ze specjalistami: logopedą oraz psychologiem.

Współpraca ze środowiskiem:

- Komisariat Policji;
- Ochotnicza Straż Pożarna;
- Poradnia Psychologiczna – Pedagogiczna;
- Logopeda, psycholog
- GOPS.

Ewaluacja programu:

Program wychowawczo-profilaktyczny realizowany jest przy współpracy z organizacjami i instytucjami wspomagającymi rodzinę, a także specjalistami: logopedą i psychologiem. Jego ewaluacją przebiegać będzie następująco:

- ankieta dla rodziców, ankieta dla nauczycieli;
- ocena planowanych przedsięwzięć profilaktycznych dokonana będzie raz do roku na zabraniu Rady Pedagogicznej i Rady Rodziców;
- program wychowawczo-profilaktyczny poddany będzie monitorowaniu i ewaluacji w zależności od zaistniałych potrzeb;
- wyniki analizy będą wskazówkami do pracy w kolejnych latach.

V. Prawa i obowiązki dziecka

Dziecko w przedszkolu ma prawa wynikające z Konwencji Praw Dziecka, a w szczególności prawo do:

- 1) Właściwie zorganizowanego procesu opiekuńczego, wychowawczego i dydaktycznego, zgodnie z zasadami higieny pracy umysłowej;
- 2) Bezpieczeństwa fizycznego i psychicznego, otrzymywania pomocy dorosłego, kiedy tego potrzebuje;
- 3) Podmiotowego traktowania, ochrony przed wszelkimi formami przemocy;
- 4) Poszanowania godności i akceptacji takim, jakie jest;
- 5) Opieki zdrowotnej, kiedy jej potrzebuje;
- 6) Snu i wypoczynku, kiedy tego potrzebuje;
- 7) Samodzielnego dokonywania wyborów: zabawy i partnerów zabawy;
- 8) Indywidualnego procesu edukacyjnego, badania i eksperymentowania, otoczenia – różnorodnego, bogatego w bodźce i poddającego się procesom twórczym;
- 9) Pomocy psychologiczno – pedagogicznej, wsparcia w miarę potrzeb;
- 10) Aktywnej dyskusji z dziećmi i dorosłymi, możliwości negocjowania swojego stanowiska na równych prawach z innymi;
- 11) Aktywnego uczestniczenia w życiu społecznym grupy, kontaktów z dorosłymi zaangażowanymi w jego edukację i wychowanie, otrzymywania od nich wsparcia;
- 12) Racjonalnego odżywiania, uzupełniania płynów, kiedy tego potrzebuje;
- 13) Zgłaszania nauczycielowi swoich potrzeb;
- 14) Doświadczania konsekwencji swojego zachowania.

Ponadto w naszym przedszkolu wychowanek ma prawo do:

- 1) Zaspokajania potrzeb rozwojowych, a szczególnie potrzeby bezpieczeństwa i akceptacji;
- 2) Zdrowego jedzenia;
- 3) Zaspokajania ciekawości i poznawania otaczającej go rzeczywistości;
- 4) Badania i odkrywania;
- 5) Rozwijania swoich zainteresowań i własnych możliwości twórczych;
- 6) Decydowania i dokonywania wyborów, wyrażania własnego zdania, sądów i oczekiwań;
- 7) Poznawania, nazywania i wyrażania własnych emocji;
- 8) Zrozumiałego dla siebie systemu wyróżnień, nagród i logicznych konsekwencji;
- 9) Pomocy nauczyciela w sytuacjach trudnych dla niego.

W naszym przedszkolu wychowanek ma obowiązek:

- 1) Przestrzegać zawartych umów i norm społecznych, obowiązujących w grupie i przedszkolu;
- 2) Respektować polecenia nauczyciela;
- 3) Szanować godność osobistą oraz własność rówieśników i dorosłych;
- 4) Przestrzegać zasad bezpieczeństwa i zdrowia swojego oraz innych;
- 5) Stosować normy grzecznościowe w stosunku do kolegów i osób dorosłych;
- 6) Szanować zabawki, książki, pomoce dydaktyczne;
- 7) Wykonywać czynności samoobsługowe i porządkowe oraz pełnić dyżury na miarę swoich możliwości;
- 8) Przebywać na wyznaczonym przez nauczyciela obszarze;
- 9) Dbać o wygląd i higienę osobistą;
- 10) Przyjaźnie odnosić się do przyrody;
- 11) Dziecko w wieku 6 lat jest obowiązane odbyć roczne przygotowanie przedszkolne w przedszkolu albo w oddziale przedszkolnym w szkole.

VI. Prawa i obowiązki rodziców

W naszym przedszkolu rodzic ma prawo do:

- 1) Znajomości zadań wynikających z programu, planu rocznego przedszkola i planów miesięcznych w danym oddziale;
- 2) Uzyskiwania rzetelnej informacji na temat swego dziecka, jego zachowania i rozwoju poprzez kontakty indywidualne z nauczycielem i zebrania grupowe;
- 3) Współdziałania z nauczycielami, w celu podejmowania działań mających za zadanie zapewnienie właściwych warunków rozwoju dziecka (współpraca z Poradnią Psychologiczno-Pedagogiczną);
- 4) Uczestniczenia w działaniach mających na celu poprawę stanu technicznego, sanitarnego i estetycznego przedszkola;
- 5) Wnioskowania o udzielenie dziecku pomocy psychologiczno-pedagogicznej;
- 6) Aktywnego uczestniczenia w zebraniach rodziców, podejmowaniu decyzji służących dobru ogółu dzieci;
- 7) Wyrażania i przekazywania nauczycielowi oraz dyrektorowi wniosków z obserwacji pracy wychowawczo-opiekuńczo-kształcącej przedszkola;
- 8) Służenia pomocą opiekuńczo wychowawczą podczas planowanych wyjazdów i wycieczek.

Obowiązki rodziców:

- 1) Przestrzeganie statutu przedszkola;
- 2) Zaopatrzenie dziecka w niezbędne przybory;
- 3) Respektowanie uchwał organu prowadzącego, rady pedagogicznej i rady rodziców;
- 4) Przyprawianie dziecka w ustalonych z nauczycielem godzinach i punktualne odbieranie z przedszkola osobiście lub przez upoważnioną przez rodziców osobę, zapewniającą dziecku pełne bezpieczeństwo, zgłoszoną pisemnie lub w wyjątkowych sytuacjach telefonicznie;
- 5) Dopilnowanie, aby dziecko w momencie przyprowadzenia do przedszkola zostało objęte opieką przez nauczyciela lub innego pracownika przedszkola;

- 6) Po odebraniu dziecka z oddziału przez rodzica lub opiekuna, rodzic lub opiekun zobowiązany jest do sprawowania nad dzieckiem opieki również na terenie obiektu przedszkolnego lub ogrodu;
- 7) W przypadku samodzielnego przychodzenia dziecka do przedszkola z woli rodzica lub opiekuna, pełną odpowiedzialność za bezpieczeństwo dziecka ponosi rodzic lub opiekun, do momentu objęcia opieką dziecka przez nauczyciela lub innego pracownika przedszkola;
- 8) Kontrolowanie przedmiotów przynoszonych przez dziecko do przedszkola z domu, w szczególności tych z różnych względów niebezpiecznych, np. leków, ostrych przedmiotów, zapalek itp.;
- 9) Informowanie o przyczynach dłuższych nieobecności dziecka w przedszkolu, w szczególności o chorobach zakaźnych oraz zmianach numerów telefonicznych;
- 10) Zapoznavanie się z informacjami i ogłoszeniami zamieszczanymi przez nauczycieli na tablicach ogłoszeniowych;
- 11) Rodzice dziecka podlegającego spełnianiu obowiązku szkolnego obowiązani są dopełnić czynności związanych ze zgłoszeniem dziecka do przedszkola, a także zapewnić jego regularne uczęszczanie na zajęcia;
- 12) Rodzice dziecka podlegającego spełnianiu obowiązku przedszkolnego obowiązani są do pisemnego usprawiedliwienia nieobecności na zajęciach w terminie 7 dni od dnia powrotu dziecka do przedszkola.

VII. Dziecięcy Kodeks Dobrych Zachowań

Chcemy:

- Pomagać sobie nawzajem;
- Być uprzejmi i kulturalni;
- Bawić się zgodnie;
- Szanować własność innych;
- Słuchać poleceń dorosłych;
- Dbać o książki i zabawki;
- Dbać o czystość i porządek;
- Szanować pracę innych;
- Okazywać, co myślimy i czujemy.

Nie możemy:

- Bić, popychać i wyrządzać krzywdy;
- Przezywać i wyśmiewać innych;
- Przeszkadzać innym podczas zajęć, w zabawie i pracy;
- Niszczyć pracy innych;
- Krzyczeć, hałasować i biegać w sali zajęć;
- Niszczyć zabawek i innych przedmiotów w przedszkolu;
- Zabierać i niszczyć zabawek i innych przedmiotów należących do rówieśników;
- Oddalać się od grupy podczas wyjść w teren.

VIII. Sposoby nagradzania

Wyróżniania i dezaprobaty dla zachowań niepożądanych

Formy nagradzania i wyróżniania:

- Nagradzanie uznaniem, pochwałą, uściskiem dłoni;
- Nagradzanie poprzez sprawianie przyjemności dziecku przez nauczyciela lub kolegów w kontaktach indywidualnych lub na forum całej grupy;
- Obdarzanie dziecka szczególnym zaufaniem, np. poprzez zwiększanie zakresu jego samodzielności;
- Przywilej wykonywania prostych czynności wskazanych przez nauczyciela, obowiązków wobec grupy rówieśniczej realizowanych np. poprzez formę dyżurów;
- Atrakcyjne spędzanie czasu, atrakcyjna zabawa w grupie wg pomysłu dzieci;
- Drobne nagrody rzeczowe, elementy uznania;
- Wywieszenie pracy dziecka w eksponowanym miejscu;
- Pochwała przed rodzicem bądź dyrektorem przedszkola.

Dezaprobata dla zachowań niepożądanych:

- Tłumaczenie, wyjaśnianie powodów, dla których dane zachowanie jest niewłaściwe;
- Wyrażanie przez nauczyciela smutku i zawodu z powodu zachowania dziecka;
- Ukazywanie następstw zachowań, tłumaczenie ich dziecku, w celu skłonienia go do autorefleksji;
- Czasowe odebranie przyznanego przywileju;
- Modelowanie zachowania poprzez rozwijanie empatii;
- Chwilowe wykluczenie dziecka z zabawy, w celu przemyślenia swojego zachowania – „krzeselko ciszy”;
- Przekazanie informacji o niepożądanym zachowaniu rodzicom przez dziecko.

IX. Pożądane efekty działań wychowawczo-profilaktycznych

Dzieci trzyletnie:

- Ma poczucie bezpieczeństwa;
- Ma dużo swobody – potrafi dostrzec konsekwencje swojego zachowania;
- Potrafi samodzielnie decydować o wyborze zabawki, podejmując z pomocą nauczycieli różnorodną aktywność zgodnie ze swoimi zainteresowaniami;
- Współdziała z osobą dorosłą w prostych czynnościach samoobsługowych i porządkowych;
- Uczestniczy w rozmowach prowadzonych przez nauczyciela indywidualnie lub w małych grupach;
- Stosuje się do najważniejszych zasad i zwyczajów obowiązujących w zabawie i we wzajemnym współżyciu;
- Stara się ufnie i bezpośrednio odnosić do osób dorosłych;
- Dostrzega związek między zdrowiem a chorobą;
- Zna szkodliwość niektórych produktów spożywczych (np. słodczyce);

- Rozumie pojęcie higieny;
- Stosuje higienę na co dzień: myje ręce przed/po posiłku, po korzystaniu z toalety, po kontakcie z różnymi zwierzętami;
- Dbą o czystość własnego ciała: ubrania, bielizny;
- Używa wyłącznie swoich przyborów toaletowych;
- Wie, że nie może samodzielnie stosować leków i środków chemicznych (np. środków chemicznych);
- Nabywa umiejętność odmawiania bez poczucia winy (asertywność);
- Bierze aktywny udział w zabawach logopedycznych organizowanych przez nauczyciela (gimnastyka buzi i języka, ćwiczenia oddechowe, warg, usprawniające podniebienie miękkie, ćwiczenia z emisji głosu).

Dzieci czteroletnie:

- Zna zasady dotyczące zgodnego współżycia z innymi dziećmi i przestrzega ich;
- Potrafi wyrazić swoje potrzeby w kontaktach z dorosłymi i innymi dziećmi;
- Potrafi poprosić o pomoc w trudnej sytuacji;
- Rozpoznaje i nazywa podstawowe uczucia u siebie i innych; wie, że w różnych sytuacjach ludzie przeżywają różne uczucia;
- Sprawnie wykonuje czynności samoobsługowe, współdziała z rówieśnikami;
- Nie okazuje zdziwienia wobec dzieci z ułomnościami;
- Uczestniczy w opiece nad nowo przybyłymi kolegami;
- Planuje własne działania, gromadzi informacje o sobie;
- Potrafi zaprezentować rodzicom własne umiejętności;
- Zna osoby, do których można zwrócić się o pomoc w sytuacji zagrożenia;
- Nie oddala się poza wyznaczony teren bez wiedzy i zgody dorosłych;
- Zna schemat piramidy zdrowego żywienia;
- Orientuje się w zasadach zdrowego żywienia (wymienia zdrowe produkty, tj. owoce, warzywa, mleko i jego przetwory, ryby, ciemne pieczywo itd.);
- Wie na czym polega profilaktyka zdrowotna (np. szczepienia ochronne);
- Podaje przyczyny i skutki nieprawidłowego odżywiania (m.in. otyłość, próchnica, brak witamin, niska odporność organizmu);
- Przewycięża niechęć do spożywania niektórych potraw;
- Udziela swobodnych wypowiedzi ustnych, poprawnych pod względem gramatycznym; wymawia prawidłowo większość głosek;
- Potrafi się skupić; używa wyobraźni w celu określenia możliwych konsekwencji swoich działań.

Dzieci pięcioletnie i sześcioletnie:

- Radzi sobie z własnymi emocjami, właściwie reaguje na przejawy emocji u innych;
- Zna swoje upodobania, zainteresowania, poszukuje różnych form aktywności;

- Potrafi wyrazić słowami swój problem oraz samodzielnie lub z pomocą nauczyciela zdecydować, jak go rozwiązać;
- Wyraża się w jasny i zrozumiały dla otoczenia sposób i potrafi wysłuchać wypowiedzi innych;
- Współdziała w zespole podczas zabaw i prac porządkowych;
- Potrafi wykorzystać swoją wiedzę w zaspokajaniu aktywności poznawczej i rozwoju swoich zainteresowań;
- Współdziała z dorosłymi w opiekowaniu się młodszymi dziećmi;
- Próbuje samodzielnie rozwiązywać konflikty zgodnie z ustalonymi normami postępowania;
- Rozumie wartość koleżeństwa, dobroci, uczciwości, obowiązkowości;
- Przeciwstawia się objawom samolubstwa, okrucieństwa, przezywania bądź dokuczania;
- Jest świadome niebezpieczeństw związanych z uzależnieniami;
- Wie, co sprzyja uzależnieniu człowieka (alkohol, papierosy, komputer, telewizja, narkotyki). Rodzice i nauczyciele:
- Są świadomi zagrożeń i kontrolują to, co dziecko ogląda w telewizji, w jakie gry komputerowe gra, a także jakie treści przegląda w Internecie;
- Znają zależności pomiędzy agresją, nadpobudliwością dzieci a niektórymi programami telewizyjnymi i grami komputerowymi;
- Prowadzą dyskusje z dziećmi na temat oglądanych przez nie programów telewizyjnych i gier;
- Kształtują przyjazny klimat w przedszkolu, budują prawidłowe relacje rówieśnicze;
- Poszerzają wiedzę na temat prawidłowości rozwoju i zaburzeń psychicznego dzieci i młodzieży;
- Doskonalą kompetencje w zakresie rozpoznawania wczesnych objawów używania środków i substancji psychoaktywnych.

X. Warunki realizacji programu

Programem wychowawczo - profilaktycznym objęte są dzieci przedszkolne. Zadania wychowawcze realizowane będą w sposób ciągły przez wszystkich nauczycieli, poprzez odpowiedni dobór metod i form pracy, literaturę, pomoce dydaktyczne oraz stosowanie środków wychowawczych wzmacniających pozytywne zachowania dzieci. Nauczyciele będą współpracować z rodziną dziecka w celu ujednolicenia oddziaływań wychowawczych. Dzieci zaangażują się we wspólne tworzenie i przestrzeganie Kodeksu przedszkolaka. Pracownicy niepedagogiczni będą wspierać działania nauczycieli. Program obejmuje funkcjonowanie dziecka grupie w zakresie podstawowych dziedzin życia przedszkolnego:

- samoobsługi i czynności higienicznych,
- zabaw samorzutnych,
- zajęć i zabaw zorganizowanych, uroczystości,
- spożywania posiłków,
- spacerów, wycieczek, zabaw na powietrzu.

